

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
БАЊА ЛУКА
Број: 87 0 П 023219 20 Рев
Бања Лука, 7.7.2021. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Сенада Тице, као предсједника вијећа, Росе Обрадовић и Виоланде Шубарић, као чланова вијећа, у правној ствари тужитељице Г.М., рођена С., кћи Д. из П., Т., коју заступа Н.К., адвокат из Т., против туженог М.М.1 из П., Т., кога заступа М.Д., адвокат из Т., ради утврђења заједнички стечене имовине у браку, вриједност спора 31.000,00 КМ, одлучујући о ревизији туженог против пресуде Окружног суда у Добоју број 87 0 П 023219 19 Гж од 28.11.2019. године, на сједници одржаној 7.7.2021. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Теслићу број 87 0 П 023219 17 П од 24.5.2019. године, која је исправљена рјешењем истог суда број 87 0 П 023219 17 П од 24.9.2020. године утврђено је, да заједнички стечену брачну имовину тужитељице и туженог чини стамбено пословна зграда, уписана у лист непокретности број 1497/2 к.о. Т.г. и у зк.ул. број 1493, ближе означена у ставу првом изреке, под тачком а) пресуде; земљиште површине 564 м², уписано у п.л. број 1497/2 к.о. Т.г. и зк.ул. број 1493, ближе означене под тачком б) у истом ставу изреке пресуде; земљиште у к.о. П., уписано у п.л. број 981/3, означене под тачком ц) у првом ставу пресуде; парцела к.ч. број 123 1/220, уписана у п.л. број 981/3 у к.о. П., означена под тачком д) у првом ставу изреке пресуде; и новчана средства, по основу пресуде Основног суда у Теслићу број: 87 0 П 012796 12 П од 27.2.2013. године, под тачком е) изреке пресуде; и да тужитељици припада $\frac{1}{2}$ дијела у заједничкој имовини означеној под тачком а), б), д) и е), изреке пресуде, а под тачком ц) удио од $\frac{1}{7}$. У ставу два изреке исте пресуде, одређено је да ће се тужитељица уписати као супосједник наведених објеката и земљишта у катастарском оперативном и као сувласник у земљишно-књижној евиденцији са $\frac{1}{2}$ дијела на некретнинама под тачком а), б), д) и е), за који дио ће се умањити садашњи удио туженог, а на некретнинама под тачком ц) ће се уписати као супосједник са $\frac{1}{7}$ дијела.

Даље је утврђено, да је тужитељица допринијела увећању посебне имовине туженог, уписане у п.л. број 981/3 к.о. П., ближе означене у изреци пресуде и обавезан је тужени, да по том основу на име њеног удјела од $\frac{1}{2}$, исплати тужитељици износ од 7.988,05 КМ, са припадајућом каматом и да је тужени самовласно располагао са машинама за обраду дрвета, означеним у изреци пресуде, па је обавезан да јој на име удјела у тој имовини исплати износ од 2.650,00 КМ са каматом.

Истом пресудом, одбијен је тужбени захтјев да се утврди да тужитељици припада удио од 1/7 у стицању земљишта у к.о. П., к.ч. број 888/2, површине 600 м2, уписане у п.л. број 981/3 к.о. П. и обавезан је тужени да тужитељици накнади трошкове поступка у износу од 7.090,00 КМ, са законском затезном каматом од дана доношења пресуде.

Другостепеним рјешењем (правилно би било: пресудом) Окружног суд у Добоју број 87 0 П 023219 19 Гж од 28.11.2019. године, дјелимичним уважавањем жалбе туженог, одлучено је као у изреци рјешења.

Тужени ревизијом побија другостепено рјешење због повреда одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права и предлаже да се жалба туженог усвоји и у преосталом, одбијајућем дијелу и првостепена пресуда укине у цјелини или да се побијана одлука укине и предмет врати на поновно суђење.

Одговор на ревизију није подесен.

Ревизија није основана.

Тужитељица захтјевом у тужби тражи, утврђење заједнички стечене имовине у браку, ближе означене у изреци првостепене пресуде и њеног удјела у стицању, уз накнаду трошкова поступка.

Расправљајући о тужбеном захтјеву тужитељице, првостепени суд је на основу проведених доказа утврдио: да су тужитељица и тужени засновали ванбрачну заједницу 1994. године, у којој су стекли дијете М.М.2., рођену ...1996. године; да су брак закључили ...1998. године и да су стекли још двоје дјеце, А.М.1, 1998. године и А.М.2., 2002. године; да је брачна заједница између њих фактички прекинута у фебруару 2014. године, а брак је разведен пресудом Основног суда у Теслићу број 87 0 П 016604 14 П од 23.4.2015. године и да су заједничка дјеца странака повјерена мајци на заштиту и васпитање; да је тужени (као купац) закључио уговор о купопродаји земљишта са Д.П. (као продавацем), дана 5.8.1996. године, уписано у п.л. број 666 к.о. Теслић 1, а анекс тога уговора су закључили 23.3.2007. године, овјерен код Основног суда у Теслићу под бројем ..., на којем је саграђен стамбено пословни објект тужитељице и туженог уписан у лист непокретности број 1497/2 к.о. Т.г. и зк.ул.бр. 1493 к.о. Т.г., на име туженог; да су тужитељица и тужени у току трајања брачне заједнице улагали заједничка средства у породичну кућу туженог која се налази у к.о. П. у виду грађевинских и грађевинско занатских радова, које је у налазу приказао грађевински вјештак Љ. В. и чију вриједност је обрачунао у износу од 15.996,11 КМ; да је дана 16.3.1998. године између туженог (поклонопримац) и његовог оца Милорада Митровића (поклонодавац), закључен уговор о поклону парцеле к.ч. број 888/2, површине 600 м2, уписана у п.л. број 363 к.о. П.; да су тужени (даропримац) и М.М.3., Ђ.С. и М.Д. (дародавци), дана 28.2.2011. године закључили уговор о даровању некретнина, број ..., означених у члану 1. уговора; да је дана 26.7.2011. године закључен уговор о даровању некретнина број ... између С. С. и М.Д. (дародавци) и туженог (даропримац) означених у члану 1. уговора; да је између туженог и других посједника некретнина наведених у члану 1. уговора, закључен уговор о диоби некретнина број ... од 7.8.2012. године, извршена диоба некретнина уписаних у п.л. број 284/4 к.о. П.; да је вјештак геодетске струке З.Г. извршио идентификацију некретнина уписаних у п.л. број 981 к.о. П. и изјаснио се о историјату промјена земљишта, које је било предмет напријед наведених уговора, по основу којих је туженом припало земљиште које је овдје предмет спора; да је вјештак машинске струке Д. А. обрачунао вриједност машина за обраду дрвета, ближе означених у изреци првостепене

пресуде, у износу од 5.300,00 КМ; да је правоснажном пресудом Основног суда у Теслићу, у корист туженог досуђена закупнина на име кориштења пословног простора, у објекту тужитељице и туженог у Теслићу, у износу од 19.500,00 КМ са законском затезном каматом за сваки појединачни доспјели износ, од доспјелости до исплате; и да је тужитељица тужбу у овој правној ствари поднијела 20.2.2017. године.

На основу овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је закључио, да су парничне странке предметни објекат у Теслићу и парцелу на којој је објекат саграђен, уписани у лист непокретности број 1497/2 и зк.ул. број 1493 ко.о Т., стекли у току трајања ванбрачне, а потом брачне заједнице и да исти представља њихову заједничку имовину, па имајући у виду да тужени није доказао да је његов допринос очигледно већи, усвојио је овај дио тужбеног захтјева, као у изреци пресуде. Полазећи од утврђења да су тужитељица и тужени, улагали заједничка средства у посебну имовину туженог, у кућу у П., које радове је специфицирао и процијенио поменути грађевински вјештак и да тужени не спори обим и врсту изведених радова, него спори обрачунату висину, суд је усвојио захтјев по том основу. У погледу земљишта у к.о. П. суд је закључио да тврдња туженог, да је он добио на поклон предметно земљиште, није доказана, а у односу на захтјев везан за самовласно располагање туженог са машинама за обраду дрвета и по основу закупнине по поменутој правоснажној пресуди Основног суда у Теслићу је такође утврдио, да наведена средства имају карактер брачне имовине, те је утврдио да је удио тужитељице у стицању цјелокупне, спорне имовине $\frac{1}{2}$ дијела, осим земљишта у к.о. П., за које је њен удио утврђен са $\frac{1}{7}$ и о укњижби предметних некретнина у корист тужитељице је одлучено као у ставу II изреке првостепене пресуде. Истом пресудом, одбијен је захтјев тужитељице да се утврди да јој припада $\frac{1}{7}$ дијела на к.ч. број 888/2, површине 600 м², уписана у пл. број 981/3 к.о. П. и обавезан је тужени да тужитељици накнади трошкове поступка у износу од 7.090,00 КМ.

Другостепени суд је прихватио чињенична утврђења и правне закључке првостепеног суда, па је дјелимичним усвајањем жалбе туженог судио као у изреци побијане одлуке.

Одлука другостепеног суда у оспореном усвајајућем дијелу захтјева тужитељице, је правилна и законита и ревизионим наводима није доведена у озбиљну сумњу.

Одредбом члана 270. став 1. Породичног закона („Службени гласник Републике Српске“, број 54/02 до 63/14, даље: ПЗ), прописано је да имовина коју брачни супружник има у часу закључења брака остаје његова посебна имовина, док је ставом 5. истог члана прописано да имовина коју су брачни супружници стекли радом током брачне заједнице, као и приходи из те имовине, чине заједничку имовину. Члан 272. став 1. ПЗ прописује да сваком од брачних супружника припада по једна половина заједничке имовине.

Сходно одредби члана 273. став 1. ПЗ сваки брачни друг може захтијевати да му суд одреди већи дио од припадајуће му половине заједничке имовине, ако докаже да је његов допринос у стицању заједничке имовине очигледно већи од доприноса другог брачног супружника, док према одредби става 2. овог члана, у случајевима из претходног става суд одређује величину удјела брачног супружника према његовом доприносу у стицању заједничке имовине, при чему води рачуна не само о личном дохотку и заради сваког брачног супружника, већ и о помоћи једног брачног супружника другом, о раду у домаћинству и породици, о бризи око васпитања и подизању дјете, као и о сваком другом виду рада и сарадње у управљању, одржавању и повећању заједничке имовине.

Правилно су нижестепени судови судили када су нашли, да предметни објекат у Теслићу има карактер заједнички стечене брачне имовине тужитељице и туженог и да је њихов допринос у стицању, једнак.

Наиме, према утврђењу нижестепених судова, које је резултат правилне оцјене изведених доказа (те је сагласно исказима саслушаних странака и свједока, којима су чињенице о којима су свједочили познате из непосредног сазнања и опажања), које чињенично утврђење према одредби члана 240. став 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Српске“, број 58/03 до 61/13, даље: ЗПП), не може бити предмет испитивања у ревизионом поступку, предметни објекат у Теслићу је стечен током трајања ванбрачне заједнице између тужитељице и туженог (од 1994. године) и брачне заједнице (од 1998. године), њиховим заједничким радом и средствима, па се наводи ревидента да ванбрачна заједница између њих није постојала, не могу прихватити основаним. И када би се ванбрачна заједница између њих рачунала од 1996. године, када се тужитељица преселила код туженог, а тужени није доказао супротно, не мијења на ствари. На овакав закључак упућује и околност да су парничне странке ванбрачну заједницу живота наставили закључењем брака и да је уговор о купопродаји плаца закључен након рођења малољетног дјетета, чиме је испољена њихова заједничка воља и намјера за заједничким животом, што је и крунисано закључењем брака.

Ово и из разлога што су родитељи тужитељице дали тужитељици за изградњу предметног објекта значајна новчана средства. Мајка тужитељице у свом исказу, као свједок тврди, да су тужитељици „први пут дали износ од 28.000,00 EUR“, а да су и касније финансирали развођење гријања и куповину намјештаја, која улагања (не наводећи у ком износу), потврђује и тужени у свом исказу приликом саслушања у својству парничне странке. Уосталом, тужени у свом исказу истиче, да не спори удио тужитељице у предметном објекту у Теслићу са $\frac{1}{2}$ дијела „уколико тужитељица не тражи $\frac{1}{2}$ дијела на некретнинама у П.“, па како тужитељица захтјевом и не тражи некретнине у П. (како је првобитно био постављен тужбени захтјев), примјеном правила *argumentum a contrario*, произлази да тужени тужбени захтјев у овом дијелу и не спори, какав закључак су извели и нижестепени судови.

Стога, код предњег утврђења, нема мјеста даљим ревизионим наводима туженог којим се оспорава постојање ванбрачне заједнице са тужитељицом, ни тврдњи да је плац за градњу објекта купио од своје уштеђевине. С тим у вези ваља рећи, да потврда о мјесту боравка туженог за период од 6.9.1989. године до 10.10.1996. године и од 10.10.1996. године до 1.10.1997. године, као и записник Окружне управе у Л., А., од 21.1.1997. године, о одређивању алиментације за издржавање малољетне М.М.2., рођене ...1996. године (у којем је наведено да је дијете „рођено брачно“), које доказе је тужени доставио тек уз ревизију у прилог тврдње да није постојала ванбрачна заједница, имају карактер нових доказа, које овај ревизиони суд не може цијенити у овој фази поступка. Зато је позивање на у тек ревизији ове доказе, без значаја за правилност и законитост побијане пресуде.

Из наведених разлога су нижестепени судови правилно судили, када су закључили да спорни објекат представља њихову заједничку имовину и да је њихов удио у стицању једнак (члан 272. став 1. ПЗ). Код оваквог утврђења, без утицаја је на одлуку у овоме спору околност, да је тужени на истом укњижен као самовласник са 1/1. Према даљем утврђењу нижестепених судова, код неспорне чињенице да породична кућа - саграђена на к.ч. 882/2, површине 600 м² уписна у пл. број 981/3 к.о. П. на име туженог са 1/1, представља посебну имовину туженог, као и чињенице, да су тужитељица и

тужени извршили улагања у исти и у доградњу помоћног објекта и у изградњу дворишног зида, а тужени не спори врсту и обим изведених грађевинско занатских радова, чију вриједност је наведени вјештак грађевинске струке процијенио у износу 15.996,11 КМ, правилно су нижестепни судови судили када су тужитељици досудили на име њеног доприноса увећању посебне имовине туженог $\frac{1}{2}$ дијела од укупног износа уложених средстава, што износи 7.998,05 КМ. Истина, тужени је оспорио висину тих улагања, а како није предлагао друге доказе на те околности, наводи ревизије у том правцу нису од утицаја на законитост тог дијела побијане одлуке. Из истих разлога је правилна одлука и у односу на карактер и удио тужитељице у новчаним средствима, по пресуди Основног суда у Теслићу број: 87 0 П 012796 12 П од 27.2.2013. године.

У погледу одлуке по захтјеву за исплату износа од 2.650,00 КМ на име самовласног располагања туженог са машинама за обраду дрвета, нижестепене одлуке садрже довољне и ваљане разлоге, у погледу карактера те имовине и висине удјела тужитељице, које разлоге прихвата и овај суд. У овом дијелу је првобитно био постављен својинско-правни захтјев, те је тужба у том дијелу преиначена поднеском од 21.1.2019. године у облигационо правни захтјев, чему се тужени противио. Међутим, када се има у виду да је „у већем обиму права“ (својинско-правном захтјеву), садржан мањи обим права (облигационо-правни захтјев) и да се противљење туженог своди на оспоравање овог дијела захтјева, а не на само преиначење тужбе у том дијелу, ревизиони приговори у овом правцу нису основани.

Имајући у виду да се у ревизији само уопштено истиче ревизиони приговор о повредама одредаба парничног поступка, при чему се не наводе конкретне повреде, ови наводи ревизије се указују неоснованим. Осим тога, супротно ревизионим наводима, на расправном записнику првостепеног суда са рочишта за главну расправу од 20.9.2018. године, на ком је проведен доказ саслушањем парничних странака, није наведен приговор туженог, да му је онемогућено да изнесе све чињенице и доказе приликом његовог саслушања, како се то неосновано наводи у ревизији.

С обзиром на разлоге садржане у образложењу ове пресуде, остали наводи ревизије, нису од утицаја на законитост и правилност побијане пресуде.

Из наведених разлога, а на основу одредбе члана 248. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Предсједник вијећа
Сенад Тица

Тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић